

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 63850-05-18 פלוני נ' פלוני

21.11.2019

לפני: כבוד השופט ישעיהו שנלר, סגן הנשיא - אב"ד

כבוד השופט קובי ורדי, סגן הנשיא

כבוד השופטת עינת רביד

המעוררת:

פלוני

ע"י ב"כ עו"ד מקסים ליפקין

נגד

המשיב:

פלוני

ע"י ב"כ עו"ד שלומי באשי ועו"ד תהילה בר-חן

מיני-רציו:

* אין מקום להתערב בקביעת בית המשפט לענייני משפחה בעניין הרחבת סדרי השהות של הילדים אצל האב. כל אדם, גם אם לוקה הוא בתחום הנפשי או הגופני, זכאי כי עניינו ייבחן, אולם ככל שתפקודו תקין לא יידרש לעבור "מבחני בדק". מעת שמצליח הורה לתפקד כהורה מטיב, זכאים הוא וילדיו להסדרי שהיה מתאימים ככל הורה, תוך פיקוח ראוי.

* משפחה – משמורת קטינים – הסדרי ראיה

* משפחה – הסדרי ראיה – הרחבתם

ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה אשר הרחיב את סדרי השהות של ילדי הצדדים אצל אביהם, המשיב.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור ופסק:

תביעה לשינוי מהמצב השורר, ובמיוחד פתיחת החזית בשאלת כשירותו של האב, נצרכת לשינוי נסיבות מהותי ומוכח ולא די בהפניה לחוות דעת קודמות או למאמרים, תוך ציון הבעיות מהן סובל האב, ללא זיקה למשיב דנן, וכאשר מנגד המומחים קבעו כי אין להטיל דופי בכישוריו כהורה מטיב, ובמיוחד נוכח הטיפול התרופתי. ככלל, ובמיוחד מעת שמדובר בבית המשפט לענייני משפחה, המלווה את המשפחה שנים, התרשם מהמעורבים וכך היה עד להתנהלותם ולכל החומר שהוגש בעניינם, התערבות ערכאת הערעור בהסדרי שהיה תהא מצומצמת. על אחת כמה וכמה שעה שהמעוררת לא הצביעה על נימוק ראוי להתערבות שכזאת. לא הוצבה כל תשתית ל"פתיחת" אשר הוכרע בנושא הסדרי השהיה אצל האב, מעת שהיתה הסכמה בין מלכתחילה ובין בדיעבד אין מקום לשנות משגרת אשר הורגלו, הכל בגין אותה לינה נוספת. כל אדם זכאי, גם אם לוקה הוא בתחום הנפשי או הגופני, כי

עניינו ייבחו, אולם ככל שתפקודו תקין לא יידרש לעבור "מבחני בדיק" להבדיל מביקורת על פיקוח רפואי ונטילת תרופות נצרכות. מעת שמצליח הורה לתפקד כהורה מטיב, זכאים הוא וילדיו להסדרי שהיה מתאימים ככל הורה, תוך פיקוח ראוי. טובת הילדים דורשת כי האם תשלים עם הסדרי שהיה כפי שנקבעו.

פסק דין

השופט ישעיהו שנלר, סג"נ:

1. בפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו (כב' השופטת איריס ארבל-אסל) מיום 29.4.18 (תלה"מ 63902-11-17), אשר הוסיף לסדרי שהות של ילדי הצדדים אצל אביהם, הוא המשיב (להלן, גם: **האב**), הבת ילידת 23.6.11 (להלן: **הבת**) והבן יליד 24.2.13 (להלן: **הבן**) (להלן: **הילדים**), לינה במוצאי שבת, בסופי השבוע בהם הילדים אצל האב. דהיינו שהסדרי שהות יתקיימו בימי שני ורביעי, כולל לינה, ובסופ"ש לסירוגין החל מתום המסגרות החינוכיות ביום ו' ועד ליום א' בבוקר שאזי ישיב האב את הילדים ישירות אל המסגרות החינוכיות.

עוד קבע בית המשפט כי האב יוסיף להיות במעקב פסיכיאטרי אצל ד"ר ש. ובטיפול תרופתי על פי הוראות הפסיכיאטר המטפל, זאת כאמור בפסק דין שניתן עוד ביום 2.11.15 (להלן: **פסק הדין הקודם**), וכי למען הסדר הטוב יגיש האב בתוך 3 חודשים ממועד מתן פסק הדין, אישור מד"ר ש. על קיום המעקב הפסיכיאטרי ונטילת התרופות באופן שוטף. כך גם קבע בית המשפט כי ככל שהצדדים טרם החלו בטיפול משפחתי והדרכה הורית ברווחה, ובהתאם להחלטה מיום 27.3.18 (להלן: **ההחלטה על טיפול והדרכה הורית**), על ההורים לעשות כן מיידית וכשהעו"ס תגיש בתוך 3 חודשים עדכון אודות התהליך הטיפולי. בכל הקשור לחלוקת השהות בחופשות ובחגים, אלו יהיו בהתאם להמלצת העו"ס כמפורט בתסקיר מיום 19.3.18 (להלן: **התסקיר**).

ההליכים, ההחלטות ופסק הדין:

2. בהתאם למפורט בפסק הדין, ההליכים בין הצדדים לעניין משמורת והסדרי שהות מתנהלים עוד מראשית שנת 2014. אין חולק כי האב אובחן בשנת 2011 כסובל מהפרעה ביפולרית והומלץ כי ייטול ליתיום באופן קבוע כטיפול מונע וכאשר הצדדים חלוקים בהתייחס לנפקות האבחנה בהקשר של הסדרי שהות של האב עם הילדים. משכך, לאורך השנים בהם מתנהלים ההליכים בין הצדדים, נערכו והוגשו חוות דעת מקצועיות וכך אבחונים רבים, הכל נוכח טענותיה של המערערת (להלן, גם: **האם**) כי האב מהווה סכנה לילדים נוכח מצבו הנפשי. בית המשפט מציין כי כל הגורמים המקצועיים, קבעו שמדובר באב אוהב, בעל מסוגלות הורית תקינה ואין מניעה שהילדים ילוננו אצלו במסגרת הסדרי שהיה.

3. בפסק הדין הקודם, אשר הינו ארוך ומפורט, סקר בית המשפט את ההליכים וחוות הדעת, וכאשר נקבע בו כי האב הוא דמות הורית מטיבה עבור הילדים וטובת הילדים עולה בקנה אחד עם לינתם בביתו במסגרת הסדרי השהות.

משכך נקבע בפסק הדין הקודם כי ד"ר ש. ישמש כפסיכיאטר המטפל של האב וכשהאחרון ימצא תחת מעקב פסיכיאטרי רציף על פי הוראותיו של ד"ר ש. וכי מועדי הפגישות יקבעו על פי שיקולים רפואיים בלבד, כאשר האב ימשיך בטיפול התרופתי על פי ההוראות תוך מילוי ההנחיות. כך גם רשאית האם ליידע את הפסיכיאטר המטפל, אם תבחין בשינוי בכיוון של מאניה או דיפרסיה.

בכפוף למילוי התנאים, נקבע כי הסדרי השהות יתקיימו במתווה של לינה אחת באמצע השבוע ביום ב' עד למחרת וכך גם ביום ה' אחה"צ עד השעה 19:00, ובסופ"ש מתום המסגרות החינוכיות ביום שישי ועד למוצ"ש עת יחזירם האב בשעה 19:00.

4. בהחלטה שניתנה ביום 21.12.16 הורה בית המשפט על הרחבת הסדרי השהיה באופן כי תתווסף לינה גם בימי ד' (להלן: **ההחלטה על תוספת לינה**) ולאחר שבית המשפט התרשם כי האב הפגין מסוגלות הורית תקינה במהלך הסדרי השהיה כפי שנקבעו בפסק הדין הקודם. כך גם הסביר בית המשפט כי סבר כי יש מקום להפחית את המפגשים בין ההורים לאור עוצמת הסכסוך, ולכן גם הורה באותה החלטה כי על הצדדים לפנות ליחידת הסיוע על מנת לקבל הפניה למרכז טיפול משפחתי להדרכה הורית וטיפול לילדים.

ואכן, ביום 6.3.17 הוגש עדכון בדבר המלצת היחידה, לפיה יש צורך לערוך לילדים אבחון פסיכודיאגנוסטי על מנת להעריך אם זקוקים הם לטיפול פסיכולוגי.

כך גם, ביום 26.3.17 הורה בית המשפט לצדדים לפנות למרכז טריאסט שריג (להלן: **מרכז שריג**) על מנת שימליץ על תוכנית טיפולית מתאימה. לאחר שמרכז שריג ציין כי התקשה ליתן המלצה ללא הערכה של מצב ההורים, ניתנה הוראה על ידי בית המשפט ביום 19.4.17 על עריכת אבחונים גם להורים.

אולם, הצדדים הגישו הודעה משותפת ביום 26.6.17, לפיה סבורים הם כי טיפול פסיכולוגי יועיל לילדים יותר מבצוע אבחונים וביקשו שהות לגבש הסכמה על זהות הפסיכולוג. בהמשך, ביום 26.7.17 הגישו הודעה מוסכמת לפיה הצדדים מוותרים, באותו שלב, על טיפול פסיכולוגי לילדים.

5. לאור חשש כי אינטרס הילדים לא מיוצג נאמנה, לאור המפורט לעיל, הורה בית משפט על הגשת תסקיר סעד בשאלת הצורך בטיפול פסיכולוגי עבור מי מהילדים, תוך ציון, כי במקרה הצורך, יישקל מינוי אפטרופוס לדין עבור הילדים.

ביום 19.10.17 הגישה העו"ס תסקיר משלים בו המליצה לקבל את עמדת ההורים ולא לחייב את המשפחה להיות במסגרת טיפולית. משכך, הורה בית המשפט ביום 19.10.17, כי בשלב האמור לא יינתן טיפול לילדים וזמני השהות ימשכו בהתאם לאשר הוחלט.

6. ביום 28.11.17 הגיש האב תביעה למשמורת משותפת וחלוקה שוויונית של זמני השהיה, כאשר עתר להרחיב את הסדרי השהות בסופ"ש עד ליום א' בבוקר, וגם גם להוסיף הסדרי שהות בימי ה' לסירוגין, ולקביעת הסדרי שהות בחופשים וחגים. בנוסף, מנגנון של אפשרות יציאה לחו"ל לטיולים עם הילדים.

האם התנגדה למבוקש, בהעלותה את אותן טענות לגבי מצבו הנפשי של האב והסכנה הנשקפת ממנו לילדים. טענתה, שעקב אישיותו הנרציסטית של האב וההפרעה, טובת הילדים לצמצם את הסדרי השהות ולערוך חוות דעת פסיכולוגית ופסיכודיאגנוסטית חדשה, וכן לערוך מבחני מסוגלות הורית לאב מחשש למסוכנות, בהפנותה לחוות דעת פסיכיאטרית מיום 8.10.15 אשר הוגשה במסגרת ההליך מושא פסק הדין הקודם, דהיינו כשנתיים וחצי טרם הגשת כתב ההגנה, שם ציין המומחה, פרופ' ז. אודות הקווים הנרציסטיים באישיותו של האב, וכן הפנתה למאמרים אודות הנזק לילדים אשר גדלים עם הורה בעל הפרעת אישיות זו.

עוד טענה כי עם הרחבת הסדרי השהות, הבן כבן 5 החל להרטיב, והבת שהינה "ילדה הורית" מתנהלת כמבוגר כלפיו, כאשר הדבר החמיר עם הרחבת הסדרי השהייה. בסמוך, הגישה האם תביעה מטעמה הזוהה להגנה דלעיל, על מנת לצמצם את הסדרי השהות ועריכת חוות הדעת המבוקשות לעיל.

בית משפט ציין כי קבע בזמנו, כי חלק מהנטען בכתב התביעה עניינו השגות כערעור על החלטות שניתנו, ועל כן יש למחוק טענות שכאלו ולהגיש כתב תביעה מתוקן. אולם, חרף ההחלטה הוגש כתב תביעה מתוקן, אשר בפועל אינו שונה מכתב התביעה המקורי ומתייחס לאירועים שקדמו להחלטות הקודמות.

7. ביום 28.2.18 הוגש תסקיר סעד ובו עדכון, תוך שצוין כי הפערים בדיווחים בולטים, רמת הסכסוך בעינה, כאשר ההורים חלוקים בכל דבר הקשור לילדים וכי נקבע מפגש עם ההורים. בהמשך, הוגש עדכון והשלמה, כי השיחה בין ההורים עלתה מיד עם תחילתה על שרטון וכי האב הדגיש את הבעיות במעברים בין ההורים, ועל כן ביקש את הלינה גם במוצ"ש, כאשר הוא מוותר על בקשתו להוספת לינה בימי ה', ככל שתתווסף לינה במוצ"ש.

מנגד, האם התנגדה בטענה כי השינוי יערער לחלוטין את חיי הילדים, וכי הוספת השהות בימי ד' כבר גרמה להשלכות שליליות על הילדים, ועתרה לאבחונים, אשר בהתאם לתוצאתם תיקבע חלוקת השהות.

כך הודגש על ידי העו"ס כי ממשיך להתקיים פער בין דיווח האם על מצוקת הילדים לבין תפקודם בפועל כעולה מדיווחי האב, במפגשים עמם ומדיווחי המסגרות החינוכיות, שם לא נראו סימני מצוקה חריגים, העלולים להצביע על קושי של הילדים אצל מי מההורים.

משכך, המליצה העו"ס פעם נוספת שהמשפחה תיכנס למסגרת טיפולית, וכך המליצה לא להוסיף לינה אצל האב בימי חמישי, אך לשקול הוספת הלינה במוצ"ש, אך זאת רק לאחר שהמשפחה תיכנס לתוכנית טיפולית, וכי ביחס לחגים וחופשות הומלצה חלוקה שווה.

האב הסכים להמלצה על כניסה לתוכנית טיפולית, אך דרש כי הלינה במוצ"ש תחל מיידית ובעת שמדובר בהוספה של שני לילות בחודש בלבד, אשר ימנעו את האינטראקציה הגורמת למתחים, בציינו כי משך שלוש וחצי השנים של התקיימות ההליכים, אף אחד לא ציין ולו פגם אחד בתפקודו. כך גם הסכים לחלוקת השהות בחופשות ובחגים, תוך הוספת מנגנון ליציאה לחו"ל.

האם בתגובתה עמדה על טענתה כי הסדרי שהות עם האב גורמים נזק לילדים ויש לצמצם. עם זאת לא התמודדה האם עם העובדה שהעו"ס לא מצאה כל סימן למצוקה של הילדים כתוצאה מהסדרי השהות אצל האב, והמשיכה להתעקש על הטענות אודות המצב הנפשי של האב והנזק הלכאורי שנגרם בגינו לילדים, טענות שנבדקו ונדחו זה מכבר על ידי בית המשפט.

8. בתום הדיון בו נחקרה פקידת הסעד והצדדים נשמעו, ניתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים לחלוקת השהות בחגים ובחופשות לפי המלצת העו"ס, וכך ניתנה לצדדים הוראה לפנות לטיפול משפחתי והדרכה הורית ברווחה, כהמלצה בתסקיר.

9. בסופו של יום ולאחר הגשת הסיכומים, בית המשפט דחה את תביעת האם וקיבל את תביעת האב באופן חלקי.

בית המשפט קבע כי לא הוצגה כל אינדיקציה לצורך בצמצום הסדרי השהיה עם האב וכי חוות הדעת של פרופ' ז. ניתנה עוד במסגרת הליך שהוכרע ונסגר בפסק הדין הקודם, תוך ציון כי באותה חוות דעת צוין כי אין בקווים שצוינו לפסול את כשירותו ותפקודו של האב, כאב לילדיו, ומעת שחוות דעת זו נלקחה והובאה בחשבון עוד במסגרת פסק הדין הקודם, ואין מקום להעלות בשנית טיעונים שנדונו והוכרעו.

עוד נקבע כי האם לא הצביעה על שינוי נסיבות המצדיק צמצום הסדרי השהיה, ובעת שהעו"ס שללה את טענות האם כאילו הילדים מפגינים סימני מצוקה בעקבות הרחבת הסדרי השהות. יתר על כן, ההחלטה על תוספת לינה ניתנה, כאמור, עוד ביום 21.12.16 והאם לא עתרה לצמצם את הסדרי השהות עד ליום 10.1.18, חרף טענתה כי סימני המצוקה החלו בסמוך להחלטה האמורה, ואף זאת רק בעקבות כך שהאב הגיש את תביעתו, כאשר האם מציינת שאכן לא הייתה מגישה תביעתה אלמלא תביעת האב.

עוד הפנה בית המשפט לאותה הסכמה בין ההורים שניתנה לאחר ההחלטה על תוספת לינה, לויתור על טיפול פסיכולוגי לילדים, הסכמה שאינה מתיישבת עם טענת האם. יתר על כן, גם העו"ס בחנה את הצורך בטיפול וציינה כי שני ההורים סבורים כי אין צורך בכך, לאחר שצינו כי מצבם של הילדים תקין ומשביע רצון ואין מקום לערב גורמים מקצועיים. יתר על כן, בהתאם לדיווח העו"ס, דווקא האב סבר כי תהליך טיפולי יכול להועיל לילדים אך האם היא זו שסברה כי אין צורך בכך, והאב הסכים, לאור רצונו להימנע מחיכוכים.

דהיינו, כי בזמן אמת, האם לא סברה כי יש צורך בצמצום הסדרי השהות או כי הילדים נמצאים במצוקה – כאשר כל טענותיה הועלו לאחר הגשת תביעת האב, ועל כן דינן להידחות.

10. בית המשפט סבר כי אכן יש מקום להרחבת זמני השהות בלינה במוצ"ש, בסופ"ש בו הילדים שוהים עם האב, וכי יותר מכל זקוקים הילדים ליציבות ולשגרה ולהפחתת המעברים בין בתי ההורים, וכי השבת הילדים במוצ"ש הינה בגדר מעבר מיותר וללא הצדקה, וכאשר האב הינו הורה טוב וכשיר.

עם זאת, לא מצא ביהמ"ש מקום לקביעת הסדרי שהות מתחלפים בימי חמישי, שהינם בגדר חוסר עקביות המנוגד ליציבות, וכאשר בעת מתן פסק הדין, הילדים יודעים שבימי שני ורביעי הם אצל האב ורק סופי השבוע לסירוגין, ולכן אין מקום להוספת יום מתחלף נוסף. בנוסף, דחה בית המשפט את הבקשה לקבוע מנגנון להוצאת הילדים לחו"ל, לאור הצורך ביציבות, וחוסר האמון בין הצדדים וחשש מהחרפת היחסים.

11. משכך ניתן פסק הדין, אשר מסקנותיו פורטו לעיל.

תמצית טענות המערער:

12. האם טוענת כי שגה בית המשפט עת העמיד את שיקול צמצום נקודות המפגש בין ההורים כבסיס לפסק הדין, משאינו רלוונטי ואינו משרת את טובת הילדים. כך גם התעלם ביהמ"ש מפניות חוזרות ונשנות של האב להרחבת הסדרי השהיה, דבר המלמד על חוסר יציבות נפשית.

בנוסף, התעלם בית המשפט ממעשה תקיפה אליים של האב כלפי האם ואביה בכותלי בית המשפט ומבלי שראה בכך "נורות אזהרה" להתנהלות של האב, ואף לא הורה על מבחן מסוגלות הורית לאב על מנת להבטיח את שלומם של הילדים החיים בצל גילוי אלימות, התפרצויות זעם ומאפייני מחלת הנרקסיוז ממנה סובל המשיב.

עוד שגה, משלא בדק ולא הורה לבחון טרם מתן פסק הדין, את ההשלכות וההשפעות של מחלת הנפש אשר ממנה סובל האב באמצעות מומחה יעודי.

13. בית המשפט התעלם מכך שלא התמלאו התנאים ההכרחיים להסדרי השהיה, כפי שאלו נקבעו על ידי בית המשפט ובאופן שעד למועד מתן פסק הדין לא הונחו הדיווחים של הפסיכיאטר ד"ר ש. חרף ההוראות המורות לעשות כן כתנאי לקיום הסדרי השהיה. עוד נטען, כי פסק הדין והמתווה, נסמכו על ההחלטה להרחבת הלינה, אשר הינה בגדר החלטה אחרת ואינה מקוימת.

14. יתר על כן, פסק הדין ניתן בלי שהתבררה תביעת המערערת וללא הצגת ראיות וחקירת מצהירים, ומבלי שנשמעו עדויות או עמדת מומחים.

כך גם שגה בית המשפט עת קיבל את תביעת המשיב למרות שזו הוגשה בחוסר ניקיון כפיים וללא הצבעה על שינוי נסיבות, ומשכך לא הייתה כל הצדקה להורות על הרחבת הסדרי השהיה ובעת שהיה מקום להורות על הפסקתם לאלתר.

כך גם, הקביעות העובדתיות והמסקנות עומדות בניגוד לחומר הראיות אשר היה מונח לפני בית משפט קמא.

15. המערערת מפנה לאשר ציינה הבת באוזני העו"ס, וכך גם לאשר המליצה העו"ס לא להוסיף לינה בימי חמישי, וגם המלצתה כי הוספת לינה במוצאי שבת תישקל רק לאחר כניסתה של המשפחה למערכת טיפולית, בנימוק כי השינוי עלול להוות שינוי נוסף בשגרת הילדים ובראי טובתם. אולם, בית המשפט התעלם מהמלצת העו"ס ופסק בניגוד לה וללא כל נימוק, ומעת שהעו"ס אף לא ידעה על מצבו הנפשי הקשה של האב, אשר מדי מספר חודשים פנה בתביעותיו השונות וכאשר בית המשפט נמנע ממינוי מומחים.

עוד נטען, כי לאחר הדיון והניסיונות להביא את הצדדים להסדר, קבע בית המשפט כי תינתנה הוראות בהמשך, לאחר קבלת טיעוני הצדדים בכתב. ואכן, הוגשו הסיכומים, אך בהפתעה גמורה ניתן פסק הדין וכאשר לא היה למערערת יומה מחד גיסא, וכאשר המשיב לא קיים את ההתניות המפורשות בפסק הדין, מאידך גיסא.

בהתייחס לחוות הדעת פרטה המערערת בהרחבה את אשר פורט בחוות דעתו של פרופ' ז. תוך התייחסות לאשר אמור בה, ובמיוחד אודות ההפרעות הנפשיות מהן סובל האב והקושי בקבלת

עובדת מחלתו, וכאשר בחוות הדעת נקבע כי אין לשנות את ההסדר הראשוני לפני תום שנה או שנתיים.

עוד השיגה המערערת, על כך שבית המשפט הרחיב את הסדרי השהות אצל המשיב בחגים.

16. כבר עתה יצויין כי גם במסגרת טיעוניה, טענה המערערת כי בידה חוות דעת מעודכנות אשר התקבלו לאחר מתן פסק הדין, ועל כן הוגשה על ידה בקשה להגשת ראיות נוספות במסגרת הערעור, וכאשר נקבע כי בית המשפט יידרש לבקשה במסגרת הדיון בפניו.

17. המערערת אף הרחיבה בנושא התקיפה הנטענת שתקף המשיב את אביה, באולם בית המשפט, כאשר הוגש כנגדו כתב אישום חמור, עובדות שאינן ידועות לעו"ס, וכך אין התייחסות בתביעת האב לכך, תקיפה המהווה אינדיקציה וראיה אובייקטיבית שהאב אינו ממלא אחר חובת ההשגחה הפסיכיאטרית והטיפול, וכך גם מלמד ניסיון העבר, ועל כן עותרת המערערת כי בית משפט יפעיל סמכותו להורות על הפסקה מיידית של הסדרי השהות.

עוד נטען כי מעולם לא נבחנה מסוכנות האב וכי בית המשפט עצמו בהחלטותיו, קבע כי ללא ביצוע אבחונים לא ניתן יהיה להמליץ על תוכנית טיפול, ועל כן טעה בית המשפט שלא הורה להורים לעמוד לאבחונים שכאלו, לרבות בהתייחס לילדים.

18. יוער, כי המערערת הפנתה להליכים שנוהלו בעבר ואשר הוכרעו על ידי בית המשפט, וכך גם להליכים נוספים שננקטו על ידה בנוסף לערעור, כאשר בית המשפט ציין כי לא יידרש להליכים אחרים אלא להליכים שבפניו, ועל כן אין מקום להפנות לטיעונים הקשורים בהפניות וטענות אלו.

תמצית טענות המשיב:

19. האב מפנה לדברי האם כי לא הייתה מגישה את תביעתה אלמלא הגשת התביעה על ידו, וכאשר לדבריה הוספת הלינה במוצאי שבת כמוה "כפשע", לאור עמדתה כי אפשרות לשהות האב עם ילדיו הינה בגדר פשע.

20. בניגוד לנטען, האם תמכה בהסדרי השהות כפי שנקבעו בהחלטה על תוספת לינה, הגם שבזמנו התנגדה לכך, ובעת שציינה כי אין כל קושי עם האב והקשר בינו לבין הילדים. עוד הפנה המשיב כי בכל התסקירים שהוגשו, לא נמצאה כל אינדיקציה לטענות האם, כי האב אינו ראוי לשמש כאב אלא הפוך מכך, כך הפנה לפערים בין דיווחיה למצוקת הילדים כתוצאה מהשהות הממושכת עם האב, לבין תפקודם בפועל.

בכל הקשור לנושא הטיפול הרי דווקא האב תמך בכך ושיתף פעולה עם הגורמים המקצועיים, אך האם היא זו שהתנגדה להם. כך גם נטען כי פקידת הסעד אישרה כי צמצום המפגשים בין ההורים הינו דבר חיובי, וכאשר גם הילדים מסרו כי המעברים גורמים להם למצוקות.

עוד הפנה המשיב לאישורה של פקידת הסעד כי ככל שהאם הייתה מסכימה להרחבת הסדרי השהות כך שיכללו לינה במוצ"ש, היא לא הייתה מתנגדת לכך. מנגד, התנגדה פקידת הסעד לצמצום הסדרי השהות, וכאמור, האם לא הייתה מגישה תביעתה אלמלא הגשת תביעתו.

כל האמור אינו שנוי במחלוקת, לשיטת האב.

21. האב טוען כי קיים קשר בריא ותקין עם ילדיו, ולמעשה האם הגישה תביעתה לא בבחינת טובת הילדים אלא רק לאור מהלכו של האב, ויתכן וזו הסיבה להחלפת ייצוג בפעם השישית. כך גם טוען האב כי האם נוקטת בשורה ארוכה של ערעורים ופניות לבית המשפט, כאשר היא מנסה לחבל בקשר בינו לבין הילדים וכשארין בערעור מאומה. עוד נטען כי כל טענותיה של האם נבחנו על ידי גורמים מקצועיים והתגלו כריקות מתוכן וכאשר אותן טענות של האם, חוזרות על עצמן מתחילת ההליכים בשנת 2014 וכשארין שום דבר חדש, והכל תוך הפניה למצב נפשי של המשיב כאילו אינו יציב ואינו כשיר. יתר על כן, האב אף מפנה לאישור של ד"ר ש., אישור מיום 16.10.18, בו הוא מאשר כי המשיב מאוזן מזה שנים ולא ראה ולו סימן קטן למחלה פעילה וכשהאב בתפקוד מלא משנת 2011, ומקפיד להגיע בכל פגישה עם תוצאות בדיקות מעבדה עדכניות.

22. האב טוען כי למעשה כל שהוסף, הלילה של מוצאי שבת ובאופן שמדובר בשהייה של שני לילות נוספים בלבד לחודש, זאת בנוסף לדחיית תביעתה של המערערת לצמצם ואף לבטל את הסדרי השהות, כאשר המשיב מפנה להתייחסות בית משפט קמא לכך, וכי למעשה מדובר בחלוקת זמן שהות שווה ואיסוף ממסגרת למסגרת ללא ממשק בין ההורים. עוד נטען כי חלוקה זו של 53/47 לפי פסק הדין מושא הערעור מתקיימת כ-8 חודשים (בעת הגשת עיקרי הטענות) וכך גם המתכונת של 60/40 למעלה משנתיים, וכי צמצום האינטראקציה בין ההורים הורידה את המתח והמצוקות שחוו הילדים המאושרים מהזמן שנוסף להם עם האב אליו הם קשורים, דבר הנתמך גם מהגורמים המקצועיים. כך גם הלין האב על מסע הרדיפה, למעלה מ-4 שנים, שמנהלת המערערת לאחר שהצדדים נפרדו, וכי המצב בשטח מדבר בעד עצמו.

23. האב טוען כי האם מבקשת בכל דרך למנוע את הילדים ממנו בהגשת תביעות סרק, וכאשר קשה להבין הכיצד העו"ס שהעידה כי 13 שנה היא בתפקידה, הגישה תסקיר חיובי, תסקיר משלים חיובי ואישרה כי האב חיובי וראוי וכי הילדים במצב טוב, אולם לבסוף ובמנותק מהאמור, התנתה שוב את הרחבת ההסדרים בטיפול משפחתי, אשר האם היא זו שהתנגדה אליו "בסיבוב" הקודם, ואין זאת אלא לאור הפניות האובססיביות של האם אליה, ולמעשה כריטואל חוזר כפי שהיה לגבי הלינה בימי רביעי, ולכן ולא בכדי מצא לנכון בית המשפט לפסוק שלא בהתאם לאשר המליצה העו"ס. יתר על כן, מחקירתה עולה כי היא תומכת באופן חד משמעי בהרחבת הסדרי השהיה מחד גיסא, וצמצום המפגשים בין ההורים מאידך גיסא, והסיבה היחידה להמלצה שלא תינתן הרחבה מיידית, התנגדותה של האם. עוד הפנה המשיב לכך שהיה נכון לוותר על עתירתו ביחס ליום חמישי, אם אכן הייתה האם מסכימה בדיון להוספה של הלינה במוצאי שבת.

24. המשיב סוקר את ההליכים השונים שהתנהלו בין הצדדים, כולל חוות הדעת הרבות שהוגשו, וההתפתחות מהסדרי שהיה של לינה פעם בשבוע עד הרחבה של הסדרים אלו לפעמיים בשבוע וכך גם בכל סופ"ש שני. כך הדגיש כי בסופו של יום כל ההרחבה עניינה לילה אחד בלבד של מוצאי שבת, פעם בשבועיים.

25. המשיב מתייחס לנושא הבדיקות אשר הסכים להן מיוזמתו וכי אין לו כל בעיה עם המעקב הרפואי, אולם אין מקום כי המערערת תעשה שימוש בכך, כאשר כך או כך ניתן האישור אודות תפקודו המלא.

26. האב אף טוען אודות זכות ההורות, השוויון בין ההורים וחשיבות שני ההורים בחיי הילד, בהדגישו כי הוא רופא משפחה במקצועו, אב מסור ומעורב אשר אכן מבקש להרחיב את זמני השהות, הואיל ורוצה הוא להיות עם ילדיו כמה שיותר. כך גם אין מקום כי הילדים יהיו עם מטפלת בעת שהאם נזקקת לה, במקום האב שיכול לטפל באופן אישי בהם, וכשהאב נכון לויתורים רק על מנת לשמור על יחסים תקינים ורגועים. כך גם התייחס האב, למעלה מהנצרך, לשיטתו, וטען כי בכל הקשור לתביעת האם הרי לא הוכח כל שינוי נסיבות.

השלמת טיעונים :

27. כבר בפתיחת הדיון בפנינו ומעת שב"כ המערערת התייחס לערעור נוסף שהוגש ועוד, ניתנה החלטה לפיה הערעור הינו על פסק הדין הספציפי ועל כן התבקש ב"כ המערערת שלא להתייחס להשגות על הליכים אחרים קודמים.

בניגוד לאמור, הפנה ב"כ המערערת לחוות דעת שהוגשו בהליכים קודמים וכאשר לטענתו לא היה מקום להתעלם מחוות דעת אלו. לא בכדי התבקש ב"כ המערערת להפנות לטיעון בעניין זה בפני בית משפט קמא, אולם הסברו כי לא ייצג בדיון בפני בימ"ש קמא, אולם בית המשפט כאביהם של קטינים אינו צריך להיתפס לעניינים של פרוצדורה וסדר דין, אלא לחשוב על טובת הילדים ולברר אותה.

כך גם הוסיף כי לא התקיים הליך של הוכחות, לא בהליך הקודם ולא בהליך דנן, ולשאלה מדוע לא הוגש ערעור על ההליך הקודם השיב כי המערערת לא רצתה למנוע ולפגוע בקשר בין האב לבין הילדים וכי לא סברה כי בית המשפט ירחיב את הסדרי הביקור פעם אחר פעם ומבלי לברר את טובת הילדים ולהכריע בה, כולל המחלות והאבחנות של האב, ושוב תוך ציון אודות הידרדרות קבועה במצב הילדים.

עוד יש להוסיף כי ב"כ המערערת לא התעלם משאלת בית משפט לפיה בסופו של יום בית המשפט סרב לעתירה ביחס ליום חמישי וכל שהוסף הלינה במוצאי שבת, ומשכך אין מקום להידרש לכלל הסדרי השהות, בהסבירו כי אכן מלכתחילה לא חפצה מרשתו במפגשים במרכז הקשר, אולם הנזקים הולכים וגדלים ועל כן ככל שיצטמצמו הביקורים "זה יהיה הרע במיעוטו".

אין מנוס מלהזכיר, כי לאחר הפסקה קיבלה המערערת את המלצת בית משפט לחזור בה מערעורה וכשביקשה כי לא תיפסקנה הוצאות. אולם, לאחר שבית המשפט הבהיר כי לא ניתן להתנות את הדברים, אזי עמדה על ערעורה וכשבא כוחה טוען כי אין לאפשר את המשך הפגיעה בילדים ומעת שכל דרישתה לצמצם את היקף הביקורים ולא לבטלם. לבסוף התייחס לנושא הראיות הנוספות.

28. מנגד, הדגיש ב"כ המשיב כי מדובר בעורך דין שישי וכך גם כי כל ההליכים התנהלו כפי שצריך וכשניתן למערערת יומה. קשה להבין הכיצד ארבע ערכאות שיפוטיות ציינו כי אין כל בעיה בקשר בין האב והילדים וכי על כן לא ברור קו טיעונה, כאשר המערערת בשלה, ורצונה החד

משמע לניתוק הקשר בין האב לילדיו, כאשר מפריע לה כי המשיב יוצא כאב ראוי מכל התסקירים, וכך גם הקשר המדהים שיש לו עם מוסדות החינוך ובהתאם לאמור בתסקירים. כך, לשאלת בית משפט ציין כי אין מקום לטענה כאילו לא נבדקו הטענות אודות החשש והסכנה, כביכול, לאחר שמזה כ-4 שנים מתקיימים דיונים עם מומחים ופקידות סעד, וכשהמערערת "מחליטה שאינה רוצה ללכת".

מאז שנת 2016 הילדים ישנים אצל האב 10 לילות בחודש והאם עצמה ציינה כי לא הייתה מגישה בקשה לצמצום אלמלא בקשתו להרחיבם ל-12 לילות, ומכאן על איזה פחד מדובר. כך גם פקידת הסעד לא המליצה שלא להרחיב אלא דיברה על העיתוי. יתר על כן, ב"כ המשיב הפנה לחקירת פקידת הסעד ולשאלתו הכיצד באמצע השבוע האב הוא אבא טוב ואילו בסופ"ש אינו כן, וכאשר למעשה פקידת הסעד לא רצתה להחליט ועל כן בית המשפט החליט וקבע את המתבקש. לבסוף, נדרש לנושא ההוצאות כולל אשר שילם המשיב כשכ"ט, וכך גם אודות המסע לו נדרש המשיב נוכח תביעותיה של המערערת.

הבקשות בהליך:

29. המערערת עתרה לעיכוב ביצועו של פסק הדין, אולם כב' השופט אטדגי, בהחלטה מיום 31.5.18, דחה את בקשתה תוך נימוק כי הוויכוח בין הצדדים נסוב על הוספת לינה אחת בשבוע לעומת המצב ששרר טרם פסק הדין, וכי על כן לא ברור הכיצד כל הנזקים שלדעת המערערת עלולים להיגרם לילדים משהותם אצל המשיב, עלולים להיגרם דווקא מהתוספת של הלינה הנוספת, אחת לשבועיים.

המערערת לא הסתפקה בכך והגישה בר"ע לבית המשפט העליון ([בע"מ 4490/18 פלוגית נ' פלוגי](#) [פורסם בנבו] 11.6.18), וכאשר כב' השופטת ברק ארז דחתה את הבקשה אף מבלי להידרש לתשובה, ובעת שהבקשה התמקדה באותה יריעה צרה של הלילה הנוסף וכאשר טענותיה של המערערת מתאימות, בחינת היגיון הדברים, לדיון בהתנגדותה לשהייתם של הילדים אצל האב ולא בעניין הלילה הנוסף. על רקע האמור, ניתנה ההחלטה דלעיל ובהתבסס על "**החלטות שיפוטיות רבות שניתנו בעניין ובהתבסס על עמדות הגורמים המקצועיים...**".

30. כאמור, המערערת אף הגישה בקשה לראיות נוספות "**אשר נוצרו לאחר מועד מתן פסק הדין נשוא ערעורה**" (כמופיע בפתיחת הבקשה). בבקשתה עתרה להגשת שתי חוות דעת, האחת של פרופ' קריינין, מנהל מחלקה פסיכיאטרית בבית חולים טירת הכרמל, והשניה חוות דעת פסיכולוג קליני כהן מנשה, וזאת על מנת שתעמודנה בפני בית המשפט חוות דעת נוספות אודות השפעות והשלכות נפשיות ורגשיות שליליות של האב על הילדים, תוך התייחסות להסדרי שהות נרחבים.

המערערת אף צרפה את חוות דעתו של פרופ' ז. מיום 11.9.15 שהוגשה לבית משפט קמא. פרופ' ז. מונה כמומחה לביצוע הערכה פסיכיאטרית לכל אחד מההורים הנמצאים בהליכי גירושין, תוך שהוסמך להפנות את הצדדים למבדקים פסיכודיאגנוסטיים ואף לעמוד בקשר עם פקידת הסעד. בחוות הדעת נדרש המומחה לנטען אודות הפרעה אקטיבית ביפולרית וכך גם לנטען אודות קווי אישיות נרציסטיים/הפרעת אישיות נרציסטית, וכאשר הוא מציין כי אין בנטען לפגוע בתפקודו כאב ואין בהם לפסול את כשירותו ותפקודו כאב לילדיו. יתר על כן, המומחה נדרש לנחיצות

המבדקים הפסיכודיאגנוסטיים וכאשר לשיטתו "במקרה שלפנינו, אין ספק כי שני ההורים עוברים בקלות את רף המסוגלות ההורית ואין במבדקים בכדי לשנות את המסקנה הסופית". יתר על כן, בהתאם לחוות הדעת שני הצדדים הסכימו לוותר על המבדקים וכי החלטה זו על דעתם ובהמלצתו. עוד צוין בחוות הדעת כי בפגישה משותפת של הצדדים והפסיכיאטר ד"ר ש. הוסכם שהאחרון יהיה הפסיכיאטר המטפל אשר יידרש למועדי פגישות וכך גם נקבע אודות הטיפול בליתיום. יתר על כן, הוסכם גם על מתווה של לינה אחת באמצע השבוע, וכך יום נוסף אחר הצהריים ללא לינה, ובנוסף כל סופ"ש שני מיום שישי אחה"צ עד מוצאי שבת, וסידור דומה לגבי חגי ישראל, תוך ציון כי הסדר זה יהיה בתוקף לתקופה של שנה או שנתיים לפחות ואין לפותחו (להלן: **חוות דעת פרופ' ג.**).

יוער כי במסגרת פסק הדין הקודם, אשר ניתן ביום 2.11.15, אימץ למעשה בית משפט קמא את אשר הומלץ ולמעשה הוסכם, וכמפורט לעיל.

31. המשיב בתגובתו התנגד למבוקש מכמה טעמים.

ראשית, כי בבית משפט לענייני משפחה לא ניתן להגיש חוות דעת מומחה מטעם בעל דין אלא במקרים חריגים ובכפוף לקבלת רשות, וכשהמערערת לא עתרה לכזאת בפני בית משפט קמא. שנית, המערערת לא עמדה בתנאים הנדרשים לקבלת ראיות נוספות בערעור, ומעת שמדובר על עובדות שקדמו למתן פסק הדין, וכאשר המערערת, רופאה במקצועה, יכולה הייתה לבקש את הצגת חוות הדעת שלמעשה הין בגדר מאמרים, עוד בבית משפט קמא. יתר על כן, אין בנטען בהם להשפיע על תוצאות המשפט, לרבות לאור אישוריו של ד"ר ש. אשר לפיהם האב מקפיד על הנדרש.

המסגרת הדיונית:

32. לא בכדי מצא לנכון בית משפט קמא לפרט את ההליכים שקדמו להגשת התביעות מושא פסק הדין.

כך גם, כמפורט לעיל, עולה שלמעשה ראשית ההליך מושא הערעור, בתביעת האב להגדלת היקף הסדרי השהות, וכאשר בתגובה לתביעה זו, הוגשה תביעת האם, אשר עותרת להותיר את האם כמשמורנית העיקרית, וכך גם עקב נסיבות חדשות יש מקום לשקול את צמצום הסדרי השהות עם האב.

עוד יש להוסיף, כי בית משפט קמא עורר את שאלת המסגרת הדיונית, בהדגישו כי אין מקום להשיג על אשר הוחלט בפסקי דין או החלטות קודמות.

33. בתמצית, פסק הדין המרכזי שניתן בעניינם של הצדדים הוא פסק הדין הקודם, שניתן עוד ביום 2.11.15 ואשר במסגרתו הוגשו תסקירים וכן חוות דעת פרופ' ז. אשר בהם נקבע אודות כשירותו של המשיב לשמש כהורה וכדמות מטיבה עבור הילדים, וכאשר הסדרי השהיה נקבעו, למעשה בהסכמה, וכמפורט בחוות דעת פרופ' ז.

ההמשך, ביום 21.12.16 (דהיינו לאחר שחלפה שנה מההסדר מושא פסק הדין הקודם) במתן ההחלטה על תוספת לינה ביום רביעי, דהיינו שתי לינות בשבוע וכן כל סופ"ש שני עד מוצאי שבת.

ודוק, בית המשפט קמא הפנה את הצדדים ליחידות סיוע ולקבלת טיפול משפחתי ועוד, ואף הפנה למרכז שריג וכאשר ב-26.7.17 החורים שניהם ויתרו על אבחונים או טיפול פסיכולוגי לילדים, וכאשר עמדה זו זכתה לגיבוי במסגרת תסקיר משלים שהוגש. כך גם ניתנה החלטה ביום 19.10.17 כי לאור ההמלצות לא יינתן טיפול וזמני השהות ימשיכו במתכונת האחרונה.

34. למעשה, אם נעצור את לוח הזמנים, נימצא למדים כי משך תקופה של כשנתיים קיימים הסדרי שהות, שכאמור הורחבו, וכאשר החורים ויתרו על אבחונים או טיפולים נוספים, לרבות לילדים.

עוד יש להוסיף כי המערערת לא ערערה על פסק הדין הקודם, אשר, כאמור, אימץ את הסכמתה, ואף לא על ההחלטה אודות הלינה הנוספת באמצע השבוע.

מכך, בפנינו פסק דין והחלטות חלוטות, לפיהן נקבע, לרבות בהתאם לחוות דעת פרופ' ז. כי אכן האב סובל מאשר פורט, אולם מנגד מקפיד הוא על הטיפול המתאים, ואכן כשיר הוא כאב לכל דבר ועניין.

כך בהמשך, כי טובת הילדים לאפשר להם ללון פעם נוספת באמצע השבוע, והסכמת הצדדים, החלוטה, כי אין צורך בכל טיפול נוסף.

משכך, תביעה לשינוי מהמצב השורר, ובמיוחד פתיחת החזית בשנית בשאלת כשירותו של האב, נצרכת לשינוי נסיבות מהותי ומוכח ולא די בהפניה לחוות דעת קודמות או למאמרים, תוך ציון הבעיות מהן סובל האב, כל זאת ללא זיקה למשיב דן, אלא תיאורים כלליים וכאשר מנגד המומחים קבעו כאמור, כי אין להטיל דופי בכישוריו כהורה מטיב, ובמיוחד נוכח הטיפול התרופתי.

משכך, אין למעשה מאומה ב"ראיות נוספות" וכמובן שדין הבקשה להידחות.

מנגד, דווקא נוכח "ההתקדמות" בהסדרי השהות מול האב, ניתן להבין את רצונו של האב שלא להיות חריג, בחינת הסדרי השהות, וביתר שאת, הטענה כי לאור מערכת היחסים בין החורים, יש להפחית את המעברים בין החורים, קביעה ששימשה גם כבסיס להרחבת הסדרי השהות לשתי לינות באמצע השבוע.

35. הנה כי כן, דומה כי צדק בית משפט קמא בקובעו כי המסגרת הדיונית אינה דיון "חדש" בכל הקשור לאשר נקבע בעבר, בהפנותו לאותה חוות דעת פרופ' ז. והאמור בה. כמובן שלא היה מקום להפנות לחלק מהנאמר בה ולהתעלם מהחלקים האופרטיביים.

36. הנה כי כן, המסגרת הדיונית שעמדה בפני בית משפט קמא, עניינה האם אכן יש מקום להרחיב את הסדרי השהיה ללילה נוסף פעמיים בחודש, דהיינו אותה לינה במוצ"ש פעם בשבועיים.

בנוסף, בחינה האם על פני הדברים הוכיחה המערערת כי חל שינוי נסיבות מהותי, המצדיק "פתיחת" נושא כישורי האב והקשור לכך, מחדש.

דיון והכרעה:

37. בית המשפט פרט, כאמור, את כל הרקע הנצרך במסגרת פסקי הדין וההחלטות שניתנו בעניינים של הצדדים ובחן את התביעות השונות על רקע האמור.

38. נקודת המוצא שעמדה בפני בית משפט קמא, כי נוכח מערכת היחסים בין ההורים יש מקום לצמצם את המגע ביניהם, ובהתאם יש מקום להיעתר לבקשה של האב בעניין הלינה במוצאי שבת פעם בשבועיים, תוך דחיית העתירה בעניין ימי חמישי או קביעת מנגנון ליציאה לחו"ל.

לא מצאתי בטיעוני המערער על מנת להתערב במסקנתו זו. מדובר במוטב אשר דן בעניינים של הצדדים מזה תקופה ארוכה, מכירם היטב וחזקה שיכול היה גם להתרשם מכל אחד מההורים, לרבות על מנת לבחון את הנטען על ידי הורה זה או אחר. יתר על כן, בית המשפט נעזר גם באשר צוין על ידי העו"ס, לרבות בחקירתה. מדבריה עולה כי הגם שלשיטתה אין מניעה מלהרחיב את הסדרי השהיה, הרי יש להמתין לעשות כן לאחר ביצוע הטיפול המשפחתי. הגם שכך, רשאי היה בית המשפט ולעתים אף חייב, להפעיל את שיקול דעתו ולבחון האם אכן יש מניעה שבגינה יש להמתין. במיוחד, כאמור, על רקע תשובותיה של פקידת הסעד, ובמיוחד עמדתה של האם כי אינה מעוניינת בטיפולים או אבחונים.

39. יתר על כן, למעשה עמדת המערערת כי לא רק שאין מקום להרחבת הסדרי השהיה אלא שיש לצמצם, זאת לאור אשר ציינה בכתב ההגנה ובתביעתה. כאמור, אין מקום לאפשר דיון חדש בכל אשר נדון טרם לכן. בסוגיה זו אמר בית משפט קמא את דברו וקבע כי לא מצא שינוי נסיבות אשר יש בו להצדיק את בחינת המבוקש על ידי המערערת. בית המשפט לא התעלם מחוות הדעת שניתנה בזמנו, וכך גם אשר עלה מהתסקירים השונים, ועל כן גם אין מקום – ובמסגרת בקשה לראיות נוספות – להגיש חוות דעת נוספות או מאמרים, מעת שלא הוצבה התשתית אשר מגלה את שינוי הנסיבות הנטען. אמנם האם טענה לשינוי בהתנהלות זו או אחרת של מי מהילדים, אולם חרף הנטען לא מצאה לנכון לפנות לבית המשפט, כל עוד והאב לא הגיש את תביעתו, והדברים אומרים דרשני.

40. ומכאן להתנהלותה של המערערת, התנהלות אשר לא ניתן להתעלם ממנה, ובמיוחד בעת שעסקין בנושא הסדרי שהות של הילדים עם אביהם. ראשית, המערערת נמנעת מלהזכיר את אשר מצוין בחוות דעתו של פרופ' ז, לפיה הושגה הסכמה בין הצדדים בשני נושאים. האחד, ויתור על מבדקים; והשני, ההסכמה בעניין הסדרי השהות. שנית, אם אכן כצעקתה, הכיצד נמנעה מלהשיג על ההחלטה להוספת הלינה ביום רביעי, ואם לא די בכך חרף הוראת בית משפט כי על הצדדים לפנות ללא דיחוי ליחידת הסיוע על מנת לקבל הדרכה הורית וטיפול לילדים, וחרף הודעת עדכון כי יש לערוך לילדים אבחון פסיכודיאגנוסטי וכשהצדדים אף הופנו למרכז שריג ואף ניתנה הוראה ביום 19.4.17 על עריכת אבחונים גם להורים, ויתרו ההורים על כל אבחונים או טיפולים נוספים, עד שבית המשפט חשש כי אינטרס הילדים אינו מיוצג נאמנה על ידי ההורים, ועל כן הורה בית המשפט על הגשת תסקיר סעד, אשר לפיו אכן ניתן לקבל את עמדת ההורים.

41. הנה כי כן, בהתאם להחלטה האחרונה של בית המשפט, מיום 19.10.17, אימץ בית המשפט את בקשת ההורים להמשיך בהסדרי שהיה כפי שנקבעו (ולאחר הוספת הלינה בימי רביעי) וללא צורך באבחונים או טיפולים ואף הקשור בהדרכה הורית. בעניין זה יש להזכיר כי לטענת האב הוא היה נכון לטיפול זה או אחר, אולם האם היא זו שביקשה להימנע מכך וכי הוא הסכים לכך על מנת למנוע חיכוכים מול האם. אולם, אף אם הדברים אינם כנטען, הרי בכל מקרה אם אכן כטענותיה של האם אשר הועלו במסגרת כתב הגנתה מיום 9.1.18, אין כל הסבר מדוע הסכימה לכל האמור, ובמיוחד נוכח ההמלצות לאבחונים, לרבות להורים. דומה כי ניתן להבין את עמדת ההורים, לרבות בהתחשב בעיסוקם כרופאים, אשר יתכן ולא חפצו בחשיפה מעבר לנדרש, וכאשר האם השלימה עם אשר הוכרע בכל הקשור להוספת אותה לינה נוספת באמצע השבוע.

42. אין זאת אלא שתביעת האב, היא זו שגרמה לאם לנסות "ולתקוף" את כל הקשור לאב תוך העלאת טענות אשר נטענו משכבר ואף בניגוד להסכמותיה היא. ואם ישאל השואל, מדוע עשתה כן, אם אכן כצעתה, נמצא מענה מפי המערערת עצמה (שלא באמצעות בא כוחה) במסגרת הדיון מיום 27.3.18 בבית משפט קמא (עמ' 6-7), תוך שהסבירה כי היא עומדת על עניין הטיפול שהילדים נזקקים, כפי שבית המשפט הציע בעבר, כולל אבחון, אולם לשיטתה **"היה שווה לי להחזיק את המצב כפי שהיה, הילדים סה"כ בתפקוד טוב, אמנם זה עולה לי במאמצים כבירים..."** תוך התייחסות לאותה הרחבה של אמצע השבוע. ובהמשך דבריה **"עם זאת, להוסיף עוד לינה זה להוסיף חטא על פשע. אם הוא לא היה מגיש את התביעה לא הייתי מגישה את התביעה אבל עכשיו שמוסיפים חטא על פשע..."**. הנה כי כן, אמנם המערערת מנסה להסביר כי לא הייתה מגישה את תביעתה אם המשיב לא היה מגיש תביעתו, אולם אין להסתפק באמירה זו הואיל ואם לשיטתה יש להפחית את הסדרי השהיה או אף לבטלם, אין כל הסבר מדוע תחריש ואף תבקש שלא להפנות את הילדים ואת ההורים לאבחונים וטיפולים, ורק נוכח תביעת האב תבקש לעשות כן ואף להתנות הרחבה בבדיקות אלו או אחרות. תהיה נוספת בהתנהלותה של המערערת, עניינה ההשגה של המערערת אודות קביעת זמני השהות בחגים ובחופשות שנקבעו בהסכמה.

43. הנה כי כן, בית המשפט קמא לא התעלם מטענות הצדדים ובחן אותן בהרחבה. למעשה, האב ביסס את רצונו להרחבת הסדרי השהיה ובמיוחד מעת שמדובר בלינה בסופ"ש במוצאי השבת, לרבות על מנת למנוע צורך במעבר נוסף, בין ההורים, להבדיל מהמעבר למסגרת החינוכית, כנהוג באמצע השבוע. בית המשפט לא מצא מקום לעכב יישום הרחבה זו, עם זאת, יש לזכור כי בית המשפט חזר והורה הקשור למעקב הפסיכיאטרי וכך גם הנושא של הטיפול התרופתי, תוך הגשת עדכון ואישור מהרופא המטפל על קיום המעקב ונטילת התרופות. יתר על כן, בית המשפט חזר על אשר הורה בעבר, אודות הטיפול המשפחתי וההדרכה ההורית, ואף כאן תוך דרישה להגשת עדכון על ידי העו"ס.

כאמור, לא מצאתי מקום להתערב באשר הורה בית משפט קמא.

ככלל, ובמיוחד מעת שמדובר בבית המשפט לענייני משפחה, המלווה את המשפחה שנים, התרשם מהמעורבים וכך היה עד להתנהלותם ולכל החומר שהוגש בעניינם, התערבות ערכאת הערעור בהסדרי שהיה תהא מצומצמת.

על אחת כמה וכמה, בנסיבות המקרה דנן, בו המערערת לא הצביעה על נימוק ראוי להתערבות שכזאת. ודוק, אכן בסופו של יום מדובר בלינה אחת נוספת פעם בשבועיים ומעת שהילדים כבר שוהים אצל האב, ומדובר על מועד ומקום הבאתם למסגרת החינוכית.

44. גם בחלק הנוסף של פסק הדין, שעניינו, כאמור, ניסיון המערערת לפתוח את כל נושא הסדרי שהיה אצל האב מחדש, צדק בית משפט קמא.

לאמור יש להוסיף את התנהלותה של המערערת אשר אינה מקובלת ובמיוחד מעת שמדובר בנושא רגיש כטובתם של ילדים וכאשר חזקה שאם היה בסיס לנטען על ידה, הדבר היה בא לידי ביטוי הן בפניה מוקדמת לבית המשפט והן בהצבת תשתית לטיעון שכזה, תשתית שלא הוצבה.

כאמור לעיל, לא רק שלא הוצבה כל תשתית ל"פתיחת" אשר הוכרע ואף בהסכמה ואף לא נטען לכזאת, וכאשר המערערת, לרבות באמצעות אותה בקשה להבאת ראיות נוספות, רואה בהליך כדיון ראשוני, כביכול, שעל-כן מפנה היא למאמרים וכדו'.

כך גם, אין חולק כי הילדים שוהים ולנים בבית האב, באותם ימים כפי שפורטו הדברים לעיל. בהתאם, מעת שהיתה הסכמה בין מלכתחילה ובין בדיעבד אין מקום לשנות משגרת אשר הורגלו, הכל בגין אותה לינה נוספת.

לא למותר לציין כי כמובן שבית משפט קמא אמון על בחינת כל חריג אשר יכול ויקרה, אולם לא היה מקום ואין מקום, לפתע פתאום וללא כל בסיס, לנסות ולפגוע ביחסי אב עם ילדיו.

45. לכל האמור יש להוסיף, כי כל אדם זכאי, גם אם לוקה הוא בהפרעה בתחום הנפשי או ליקוי בתחום הגופני, כי עניינו ייבחן, אולם ככל שתפקודו תקין לא יידרש לעבור "מבחני בדק" להבדיל מביקורת על פיקוח רפואי ונטילת תרופות נצרכות.

משכך, מעת שמצליח הורה לתפקד כהורה מטיב, חרף האמור, ותוך הסתמכות על מומחים, זכאי הוא וזכאים ילדיו להסדרי שהיה מתאימים ככל הורה, ושוב הכל, כמובן, תוך פיקוח ראוי.

לבסוף, דומה כי טובת הילדים דורשת כי האם תשלים עם הסדרי שהיה כפי שנקבעו וכך גם ראוי כי הצדדים יפנו את המשאבים לילדיהם ולא להמשך המאבק המשפטי.

46. לאור כל האמור, הערעור נדחה, ואנו מחייבים את המערערת לשלם למשיב שכ"ט עו"ד בסך 21,000 ₪.

המזכירות תעביר את הפיקדון שהפקידה המערערת למשיב, על חשבון האמור, וזאת באמצעות בא כוחו.

**ישעיהו שנלר, שופט, סג"נ
אב"ד**

השופט קובי ורדי, סג"נ:

אני מסכים.

קובי ורדי, שופט, סג"נ**השופטת עינת רביד:**

אני מסכימה.

עינת רביד, שופטת

הוחלט בהתאם לפסק דינו של השופט שנלר.

המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לבאי כוח הצדדים.

ניתן היום, כ"ג חשוון תש"פ, 21 נובמבר 2019.

עינת רביד, שופטת

קובי ורדי, שופט - סג"נ

ישעיהו שנלר, שופט - סג"נ
אב"ד

ישעיהו שנלר 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)